

Ważny krok w kierunku uregulowania przepływów mocy pomiędzy systemami elektroenergetycznymi Polski i Niemiec

- **Operatorzy systemów przesyłowych PSE i 50Hertz rozpoczynają eksploatację przesuwnika fazowego na południowym połączeniu pomiędzy systemami Polski i Niemiec**
- **Północne połączenie pomiędzy stacjami Vierraden (Niemcy) i Krajnik (Polska) zostanie tymczasowo wyłączone do roku 2018 w celu umożliwienia wykonania koniecznych prac w stacjach Vierraden i Krajnik oraz zapewnienia efektywnej regulacji przepływów mocy**
- **Oczekiwany jest wzrost możliwości transgranicznej wymiany handlowej**

Polski Operator Systemu Przesyłowego – Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA (PSE) - planuje zakończenie pierwszego etapu projektu instalacji przesuwników fazowych (PST) pomiędzy systemami elektroenergetycznymi Polski i Niemiec w maju 2016 r. Przesuwniki fazowe (zestaw czterech jednostek) zostały zainstalowane w stacji Mikułowa na południowym połączeniu obu systemów łączącym stacje Hagenwerder i Mikułowa. Obecnie trwają prace związane z przyjęciem ich do eksploatacji.

PST są specjalnego typu transformatorami z efektem działania analogicznym do zaworu regulującego przepływ wody w wodociągu. Ich wykorzystanie pozwoli na zwiększanie bądź zmniejszanie, w pewnym zakresie, przepływu mocy na danym połączeniu, co w silnie oczkowej, połączonej sieci przesyłowej będzie również skutkowało zmianami przepływów na innych liniach.

Planowane rozpoczęcie eksploatacji przesuwnika w stacji Mikułowa oznacza zakończenie pierwszej części projektu skoordynowanej inwestycji PSE i niemieckiego Operatora Systemu Przesyłowego 50Hertz w instalację przesuwników fazowych. Druga część projektu obejmuje budowę przesuwnika fazowego w niemieckiej stacji Vierraden, wraz z przeprowadzeniem modernizacji linii Krajnik-Vierraden, skutkującej podniesieniem jej napięcia z obecnego 220 kV na 380 kV. Przesuwniki fazowe zainstalowane na granicy polsko-niemieckiej będą zarządzane w skoordynowany sposób przez obu operatorów.

Z uwagi na skargę sądową przeciwko udzieleniu zezwolenia na budowę dla 50Hertz tzw. „linii Uckermark” niezbędnej dla przełączenia linii Vierraden-Krajnik na 380 kV, drugi etap projektu inwestycyjnego PST prowadzony przez 50Hertz ma opóźnienia. Dlatego też, z powodu braku linii Uckermark, 50Hertz będzie stosować tymczasowe rozwiązanie polegające na połączeniu pracujących aktualnie na napięciu 220 kV linii po stronie niemieckiej przyłączonych do stacji Vierraden ze zmodernizowaną linią 380 kV Vierraden-Krajnik za pomocą transformatorów 380/220 kV. Takie rozwiązanie umożliwi przełączenie linii transgranicznej na napięcie 380kV oraz rozpoczęcie użytkowania pierwszych dwóch PST w stacji Vierraden (z czterech zaplanowanych jednostek). W tym samym czasie PSE dostosują stację Krajnik do przełączenia linii do pracy na napięciu 380 kV. W związku z powyższym, linia 220 kV Vierraden-Krajnik zostanie przez obu operatorów czasowo wyłączona do czasu, gdy będzie możliwe jej przełączenie na 380kV w opisanej wyżej przejściowej konfiguracji.

Obecny harmonogram inwestycji przewiduje wyłączenie linii Vierraden-Krajnik na początku czerwca 2016 r. na okres około dwóch lat. Dokładna data wyłączenia będzie zależna od uruchomienia PST w stacji Mikułowa i zostanie podana w późniejszym terminie. Ponowne załączenie linii Vierraden-Krajnik wraz z PST jest oczekiwane w 2018 roku.

Tymczasowe wyłączenie linii Vierraden-Krajnik pomoże w utrzymaniu bezpiecznej pracy obu sieci przesyłowych, nawet w przypadku dużego obciążenia połączenia polsko-niemieckiego przez przepływy niegrafikowe. Jest to także konieczne dla skutecznego wykorzystania PST w stacji Mikułowa oraz dla zmniejszenia stosowanych dotychczas na dużą skalę kosztownych środków zaradczych, które - jak pokazuje doświadczenie z lata 2015r - nie zawsze są dostępne.

Oczekuje się, że możliwość sterowania fizycznymi przepływami mocy na połączeniu Hagenwerder-Mikułowa za pomocą PST pozwoli na zwiększenie handlowych zdolności przesyłowych w kierunku do Polski. Po przyjęciu do eksploatacji PST w stacji Mikułowa i wyłączeniu linii Vierraden-Krajnik, obaj operatorzy zamierzają oferować transgraniczne zdolności przesyłowe na Rynku Dnia Następnego, w zależności od wyników analiz technicznych oraz uzyskanego doświadczenia operacyjnego z użytkowania PST.

Osiągnięcie docelowego trybu działania z wszystkimi czterema PST w stacji Vierraden i przyłączonej linią Uckermark przewiduje się na rok 2020, w zależności od decyzji dotyczącej pozwolenia na budowę linii Uckermark. Ten ostatni etap będzie oznaczać zakończenie skoordynowanego projektu inwestycyjnego PSE i 50 Hertz. Do czasu jego zakończenia, opisane powyżej rozwiązanie tymczasowe będzie pomocne w zarządzaniu przepływami między Niemcami i Polską oraz oferowaniu zdolności przesyłowych z uwzględnieniem bezpiecznego funkcjonowania połączonych systemów. Występujące dotychczas wysokie przepływy niegrafikowe uniemożliwiały obu operatorom oferowanie zdolności przesyłowych dla wymiany handlowej w kierunku do Polski.

Osoby kontaktowe:

Beata Jarosz, PSE S.A., tel. +48 22 242 19 27, +48 783 401 171,
e-mail: beata.jarosz@pse.pl

Volker Kamm, 50Hertz Transmission GmbH, tel. +4930-5150-3417,
Fax +4930-5150-2199, Mobile +49172-3232-759, volker.kamm@50hertz.com